

Beheer en Uitvoering

Aan de gemeenteraad

6 november 2012
Gemeentestukken 2012-227

Onderwerp: rapport Groen voor Lucht Ridderkerk

1. Voorstel

Voorgesteld wordt kennis te nemen van het rapport Groen voor Lucht en de in hoofdstuk 5 genoemde aanbevelingen over te nemen.

2. Aanleiding

In uw vergadering van 24 juni 2010 heeft u ingestemd met de startnotitie aanplant bomen langs rijkswegen. Groen werd daarbij als middel gezien om de luchtkwaliteit rond rijkswegen te verbeteren. Voor nader advies en de participatie is het bureau Alterra ingeschakeld. Alterra heeft landelijk veel onderzoek gedaan naar de positieve invloed van groen op de luchtkwaliteit.

In mei 2012 is u de raadsinformatiebrief RI12/00524 toegestuurd, waarbij u onder bijlage 1 het rapport Groen voor Lucht aantrof. De brief heeft op 7 juni 2012 onder ter kennisneming op de agenda van de commissievergadering Samen wonen gestaan .

In de kadernota 2013 staat onder punt 34 blz. 33 dat, zodra de raad akkoord gaat met de aanbevelingen genoemd in het rapport Groen voor Lucht, wij hier uitvoering aan kunnen geven. Daarom vragen wij u, aanvullend op de brief van 7 juni, akkoord te gaan met de in het rapport genoemde aanbevelingen.

3. Aspecten

Het rapport Groen voor Lucht is de uitkomst van het overleg met het wijkoverleg-West, werkgroep Lucht en Geluid, het Platform Natuur, Milieu en Duurzaamheid en de Natuurvereniging Ridderkerk. Alterra heeft betrokkenen geïnformeerd in een workshop.

Tijdens de workshop is het bredere aspect van de positieve werking van groen op de luchtkwaliteit aan de orde gesteld. Meer groen (meer biomassa), goed ingericht en beheerd en geplaatst op de juiste locaties, zijn belangrijke aspecten. Daarom benoemt Alterra niet alleen de knelpunten rond de rijkswegen. Ze stelt ook veel 'groene' maatregelen voor langs intensief bereden wegen binnen de bebouwde kom, omdat het verkeer op deze wegen ook een negatieve invloed op de luchtkwaliteit heeft. Verder zijn aanvullende adviezen gegeven op het gebied van het binnenstedelijk en particulier groen.

Na de workshop is een conceptrapport opgesteld. Dit is voorgelegd aan de deelnemers van de bijeenkomst. Hier is op gereageerd waarna de eindversie Groen voor Lucht is opgesteld. De participatienotitie is als bijlage 2 in het rapport terug te vinden.

4. Aanpak/Uitvoering

In het rapport Groen voor Lucht staan in hoofdstuk 5 de conclusies met aanbevelingen. Op basis hiervan stellen wij de volgende maatregelen evenals de daarbij behorende consequenties voor:

Het aanpassen van het groenbeheer langs doorgaande wegen

- De grasstroken langs doorgaande wegen worden niet meer wekelijks maar tweemaal per jaar gemaaid. Als gevolg van deze maatregel verandert het beeld. Dat kan tot negatieve reacties en meer zwerfvuil leiden. Ook kan het uitgegroeide gras over paden gaan hangen en zaadoverlast geven. Daar staat een meer natuurlijke eindsituatie met toename van biodiversiteit tegenover. Eventuele alternatieve keuzen zijn: het aanplanten van struiken op locaties waar dit kan of het inzaaien van bloemmengsels.
- Het laten vervallen van het jaarlijks tenminste eenmaal machinaal terugzetten van de beplanting langs de doorgaande wegen. Door deze onderhoudskeuze ontstaat een haagvorm, waardoor dichte beplanting ontstaat. De porositeit van de begroeiing neemt daardoor af. Deze aanpassingen zijn uitvoerbaar op locaties waar groenomvormingen plaats gaan vinden. Een lossere beplanting langs wegen levert geen negatieve effecten op, zolang rekening wordt gehouden met de verkeers- en sociale veiligheid en het veilig werken langs de weg vanwege het handmatig snoeien. Maatwerk is nodig om geen toename van de onderhoudskosten te krijgen.

Aanplant van nieuwe bomen

- In de komende jaren staat het vervangen van bomen langs de Burgemeester de Zeeuwstraat, Populierenlaan (tussen Sportlaan en Rotterdamseweg) en Geerlaan (tussen de 2 rotondes) gepland. Bij nieuwe aanplant bomen toepassen die qua bladform en dichtheid (kroonstructuur) zo goed mogelijk bijdragen aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Wanneer bij de boom-aanplant ook de onderbeplanting moet worden vervangen dan is het toepassen van de juiste beplanting raadzaam.

Ruimte voor meer groen - betrek bewoners erbij

Samen met wijkorganisaties en Woonvisie zoeken wij in de wijk naar ruimte voor nieuwe bomen en meer groen. Dit laatste is bijvoorbeeld te bereiken door:

- andere beheerkeuzen;
- het vergroenen van overbodige verhardingen;
- het aanbrengen van groene daken;
- gevelbegroeiing.

Betrokkenen en bewoners aanspreken op hun eigen initiatieven. Een groene tuin draagt bij aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Een betegelde tuin werkt nadelig. Bovendien heeft meer groene oppervlakte een gunstig effect op de opname van regenwater en geluid. Dit samenhangende aspect gaan wij meer uitdragen.

Het is belangrijk dat partners en bewoners zich in beheerkeuzen en groenomvormingen kunnen vinden. Daarom bespreken wij de aanpassingen eerst met de partners (wijkoverleggen, Platform Natuur, Milieu en Duurzaamheid en Natuurvereniging). Bij een positieve uitkomst bespreken wij ook met de partners op welke wijze wij de belanghebbende bewoners erbij betrekken. Gebruikelijk gaan wij pas bij voldoende maatschappelijk draagvlak tot groenaanpassingen over.

Ook in andere wijken toepasbaar

Het Alterra rapport is conform de startnotitie toegespitst op de wijk West. Dit geldt echter niet voor de aanbevelingen. Deze zijn langs de meeste doorgaande wegen in Ridderkerk goed toepasbaar. Het Platform NM&D heeft dit advies bij de behandeling van het rapport gedaan. Op locaties waar wij met bewoners in wijk West positieve resultaten behalen, zien wij ook kansen voor de andere wijken.

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking

Voor het uitvoeren van de aanbevelingen uit het rapport Groen voor Lucht wordt geen extra geld gevraagd.

Ander grasbeheer leidt niet tot een aanwijsbaar financieel verschil. De kosten voor extensief maaien inclusief ruim- en stortkosten, zijn vergelijkbaar met het wekelijks maaien. Bij dit onderdeel gaat het vooral om het beeld.

De prijs voor het klepelen van heesters ligt lager dan bij handmatig snoeionderhoud. Dit verschil kan oplopen tot meerkosten van ongeveer € 1,-/m², indien veel snoeiwerk voor de verkeersveiligheid nodig is. Dit vraagt om meer maatwerk en aanpassingen bij renovaties. In enkele omvormingen langs doorgaande wegen voorziet het bomenplan, dat u op 28 juni 2012 heeft vastgesteld.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

Dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema